

M.Com. Sem.-3 Examination

504 (ED)

Int. Business Proci.

November-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર. 1: દરેક MCQ સમાન ગુણ ધરાવે છે

યોગ્ય જવાબ પસંદ કરો:

(14)

1. SR Ltd ભારત આધારિત કંપની છે જે કાપડ વ્યવસાયમાં કાર્યરત છે. કંપની USA અને UK ના બજારમાં પ્રવેશીને ત્યાંનો બજાર શીખવા માગે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં પ્રવેશવાનો સૌથી યોગ્ય માર્ગ કયો છે?

- A. સંયુક્ત સાહસ (Joint Venture)
- B. ટર્નકી કોન્ટ્રાક્ટ્સ
- C. પ્રત્યક્ષ નિકાસ (Direct Export)
- D. સંપૂર્ણપણે માલિકીની સહાયક કંપની (Wholly Owned Subsidiary)

2. ભારતમાં કોર્પોરેશનો માટે વિદેશી રોકાણની મર્યાદા કેટલી છે?

- A. USD 1 બિલિયન
- B. USD 10 બિલિયન
- C. USD 1 બિલિયન અથવા નેટ વર્થના 400% સુધી
- D. તેની નેટવર્કના 400% સુધી

3. ECGC અને EXIM બેંકના કાર્યની મર્યાદાને ધ્યાનમાં રાખીને, નિકાસ વૃદ્ધિને વધુ પ્રોત્સાહન આપવા માટે ભારત સરકારે કઈ યોજના શરૂ કરી?

- A. નેશનલ એક્સપોર્ટ્સ ફોર ઇન્ટરનેશનલ એક્સેસ
- B. નેશનલ એક્સપોર્ટ્સ ઇન્સ્ટ્રી અકાઉન્ટ
- C. નેશનલ એક્સપોર્ટ્સ ઇન્શ્યોરન્સ અકાઉન્ટ
- D. નેશનલ એક્સપોર્ટ્સ એન્ડ ઇન્ટરનેશનલ એડજસ્ટમેન્ટ્સ ફંડ

4. ECGC ની એક્સપોર્ટ ફેક્ટરિંગ સેવા ભારતીય નિકાસકારોને શું સંચાલિત કરવામાં મદદ કરે છે?

- A. રીસીવેબલ એકાઉન્ટ (Receivable Accounts)
- B. માર્કેટિંગ એનલ્સ
- C. લેટર ઓફ ક્રેડિટ પ્રક્રિયા
- D. શિપમેન્ટ પેકેજિંગ

5. નીચેના પૈકી કયો ચુકવણીનો ઉપાય આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં સૌથી વધુ ઉપયોગમાં લેવાય છે જે આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે નિકાસકારને ચુકવણીની સર્વોત્તમ ખાતરી આપે છે?

- A. ડ્રાફ્ટ્સ
- B. બિલ ઓફ લેડિંગ
- C. લેટર ઓફ ક્રેડિટ
- D. ઓપન અકાઉન્ટ

6. ADR/GDR માં વિદેશી રોકાણકારોને ડિપોઝિટરી રસીદો (Depository Receipts) કઈ સંસ્થા જારી કરે છે?

- A. ડોમેસ્ટિક કસ્ટોડિયન
- B. ઇશ્યુઇંગ કંપની RTA
- C. ઓવરસીઝ ડિપોઝિટરી બેંક
- D. સ્ટોક એક્સચેન્જ

7. MIGA નું સંપૂર્ણ નામ શું છે?

- A. મલ્ટીનેશનલ ઇન્શ્યોરન્સ ગેરંટી એજન્સી
- B. મેમ્બર્શિપ ઓફ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ ગેરંટી એસોસિએશન
- C. માસ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ ગેરંટી એજન્સી
- D. મલ્ટિલેટરલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ ગેરંટી એજન્સી

8. નીચેના પૈકી કયું બહુરાષ્ટ્રીય ઉદ્યોગ (Multinational Enterprise) નું લક્ષણ છે?

- A. કંપની ઓછામાં ઓછી 30 ટકા વ્યવસાય વિદેશી બજારમાં કરે છે.
- B. તેની સહાયક કંપનીઓ વિવિધ પર્યાવરણીય પરિબલો માટે પ્રતિસાદી હોય છે.
- C. ઓછા માં ઓછા અડધા ડિરેક્ટરસ વિદેશી નાગરિકોથી બનેલા હોય છે.
- D. વિદેશી બજાર સ્થાનિક બજાર કરતા મોટું હોય છે.

9. આંતરરાષ્ટ્રીયકરણના તબક્કાઓનો યોગ્ય ક્રમ કયો છે?

- A. ડોમેસ્ટિક, ટ્રાન્સનેશનલ, ઝ્લોબલ, ઇન્ટરનેશનલ, મલ્ટીનેશનલ
- B. ડોમેસ્ટિક, ઇન્ટરનેશનલ, મલ્ટીનેશનલ, ઝ્લોબલ, ટ્રાન્સનેશનલ
- C. ડોમેસ્ટિક, મલ્ટીનેશનલ, ઇન્ટરનેશનલ, ટ્રાન્સનેશનલ, ઝ્લોબલ
- D. ડોમેસ્ટિક, ઇન્ટરનેશનલ, ટ્રાન્સનેશનલ, મલ્ટીનેશનલ, ઝ્લોબલ

10. નીચેના પૈકી કઈ સંસ્થા WTO સાથે સંબંધિત નથી?

- A. TRIPS
- B. TRIMS
- C. TRAI
- D. મિનિસ્ટિરિયલ કોન્ફરન્સ

11. “સાપેક્ષ પરિબલ સંપત્તિ સિદ્ધાંત” (Theory of Relative Factor Endowments) કોણે આપ્યો?

- A. એડમ સ્મિથ
- B. ટેલર
- C. ડેવિડ રિકાર્ડો
- D. ઓહલિન અને હેક્સશર

12. વિદેશમાંથી લેવામાં આવેલા ધિરાણ (Loans) પર વ્યાજની ચુકવણી કયા ખાતામાં નોંધાય છે?

- A. મૂડી ખાતું (Capital Account)
- B. ચાલુ ખાતું
- C. એરર્સ અને ઓમીસન વિભાગ
- D. સત્તાવાર રિઝર્વ અકાઉન્ટ

13. બે દેશો વચ્ચેના વેપારના લાભો કઈ બાબત પર આધારિત છે?

- A. ઘરેલું વિનિમય દર (Domestic Barter Rates)
- B. બંને દેશોના ઘરેલું વિનિમય દરોમાં તફાવત
- C. પૂર્ણ લાભનો પ્રમાણ (Degree of Absolute Advantage)
- D. વેપારની શરતો (Terms of Trade)

14. વેપાર ઉદારિકરણ (Trade Liberalization) નો મુખ્ય પ્રોત્સાહક કયો હતો?

- A. GATT
- B. NAFTA
- C. CEPTA
- D. CISA

પ્ર. 2

A) યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવસાયમાં પ્રવેશવાના વિવિધ ઉપાયો સમજાવો.

(7)

B) કાનૂની, સાંસ્કૃતિક અને રાજકીય પાસાઓ આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવસાયની પ્રક્રિયાઓને કેવી રીતે પ્રભાવિત કરે છે તે સમજાવો. (7)

અથવા

A) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવસાય વાટાઘાટો (Negotiations) નો ખ્યાલ અને પ્રક્રિયા સમજાવો. (7)

B) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં ઓર્ડર પ્રક્રિયા (Ordering Procedures) અને બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓની પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો. (7)

પ્ર. 3

A) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં ઇન્કોટર્મ્સ (Incoterms) ની સંકલ્પના અને મહત્વ સમજાવો. (7)

B) નિકાસ-આયાત પ્રક્રિયામાં વપરાતા વ્યાપારી (Commercial) અને પરિવહન (Transport) દસ્તાવેજો વિશે ચર્ચા કરો. (7)

અથવા

A) નિકાસ વેપારમાં વીમા દસ્તાવેજો (Insurance Documents) શું છે? તેમની પ્રકારો અને મહત્વ સમજાવો. (7)

B) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવહારમાં વપરાતા અન્ય સંબંધિત દસ્તાવેજો (Other Related Documents) અંગે વિગતવાર નોંધ લખો. (7)

પ્ર. 4

A) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં ઉપયોગમાં લેવાતા લેટર ઓફ ક્રેડિટ (LC) ના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. (7)

B) લેટર ઓફ ક્રેડિટ દ્વારા ચુકવણી પ્રક્રિયા (Settlement Procedure) ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (7)

અથવા

A) નિકાસ-આયાત નાણાકીય સહાય (Export-Import Finance) આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવસાયના વિકાસમાં શું ભૂમિકા ભજવે છે તે સમજાવો. (7)

B) નિકાસ વેપાર ક્ષેત્રમાં ECGC અને EXIM બેંક ના કાર્યો અને તેનું મહત્વ સમજાવો. (7)

[1384-5

પ્ર. 5

આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવસાયમાં ઇક્વિટી ડીલિંગ્સ (Equity Dealings) ની પ્રક્રિયા સમજાવો. (14)

અથવા

આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર અને રોકાણમાં બોન્ડ ડીલિંગ્સ (Bond Dealings) ની પ્રક્રિયા અંગે ચર્ચા કરો.

(14)

૧.૧૦

504 ED – International Business Procedures

Q-1 Each MCQ carries equal marks

Choose the correct answer:

(14)

1. SR Ltd is an India-based company dealing in the textile business. The company is planning to enter the markets of the USA and UK with the strategic intent to learn the market. Which mode is most suitable for the company to enter into the international market?

- A. Joint Venture
- B. Turnkey Contracts
- C. Direct Export
- D. Wholly Owned Subsidiary

2. Foreign Investment limit for corporations in India is _____

- A. USD 1 billion
- B. USD 10 billion
- C. USD 1 billion or 400% of net worth
- D. 400% of its network

3. Considering the limitations of operations of ECGC and EXIM BANK; this facility was started by GOI to further facilitate the growth of exports.

- A. National Exports for International Access
- B. National Exports Industry Account
- C. National Exports Insurance Account
- D. National Exports and International Adjustments Fund

4. Export factoring service of ECGC helps Indian exporters to manage their _____

- A. Receivable accounts
- B. Marketing channels
- C. Letter of Credit processes
- D. Shipment packaging

5. _____ is the payment method most often used in International Trade which offers the exporter the best assurance of being paid for the products sold internationally.

- A. Drafts
- B. Bill of Lading
- C. Letter of Credit
- D. Open Account

6. Who is responsible for the issuance of the depository receipts to foreign investors in ADR/GDR?

- A. Domestic custodian
- B. Issuing company RTA

- C. Overseas depository bank
- D. Stock exchange

7. MIGA stands for

- A. Multinational Insurance Guarantee Agency
- B. Membership of Investment Guarantee Association
- C. Mass Investment Guarantee Assurance
- D. Multilateral Investment Guarantee Agency

8. Which of the following is a characteristic of multinational enterprises?

- A. The company does at least 30 percent of its business in foreign markets.
- B. The affiliates are responsive to several important environmental forces.
- C. At least half its directors are foreign nationals.
- D. The overseas market is larger than the domestic market.

9. Which is the right sequence of stages of Internationalization?

- A. Domestic, Transnational, Global, International, Multinational
- B. Domestic, International, Multinational, Global, Transnational
- C. Domestic, Multinational, International, Transnational, Global
- D. Domestic, International, Transnational, Multinational, Global

10. Out of the following, one is not related to WTO

- A. TRIPS
- B. TRIMS
- C. TRAI
- D. Ministerial Conference

11. The Theory of Relative Factor Endowments is given by _____

- A. Adam Smith
- B. Taylor
- C. David Ricardo
- D. Ohlin and Heckscher

12. Interest payments on loans borrowed abroad are recorded in

- A. Capital Account
- B. Current Accounts
- C. Errors and Omission Section
- D. Official Reserve Account

13. The gains from the two nations depend on

- A. Domestic barter rates
- B. Difference in the domestic barter rates of the two countries
- C. Degree of absolute advantage
- D. Terms of trade

E 1334-8

14. The main promoter of trade liberalization was _____

- A. GATT
- B. NAFTA
- C. CEPTA
- D. CISA

Q.2 A) Explain the various modes of entering into international business with suitable examples. (7)

B) Discuss the legal, cultural, and political aspects affecting international business procedures. (7)

OR

A) Explain the concept and process of international business negotiations. (7)

B) Describe the ordering procedures and activities of multinational companies in international trade. (7)

Q.3 A) Explain the concept and significance of Incoterms in international trade. (7)

B) Discuss the various commercial and transport documents used in export–import procedures. (7)

OR

A) What are insurance documents in export trade? Explain their types and importance. (7)

B) Write a detailed note on other related documents used in international business transactions. (7)

Q.4 A) Explain the different types of Letters of Credit (LC) used in international trade. (7)

B) Describe the procedure for settlement through Letter of Credit with an example. (7)

OR

A) Discuss the role of Export–Import Finance in promoting international business. (7)

B) Explain the functions and importance of ECGC and EXIM Bank in export trade finance. (7)

Q.5 Explain the procedure for equity dealings in international business. (14)

OR

Discuss the procedure for bond dealings in international trade and investment. (14)

— X —